

Zarządzenie Wewnętrzne Nr ⁶¹...../ 24

z dnia 18 września 2024 r.

Dyrektora

Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie

w sprawie: *wprowadzenia Procedury **DOTYCZĄCEJ ZGŁASZANIA NARUSZEŃ PRAWA I ZASAD OCHRONY OSÓB DOKONUJĄCYCH ZGŁOSZEŃ NARUSZENIA PRAWA (SYGNALISTÓW)***

Na podstawie § 12 ust.2 pkt 1 Regulaminu Organizacyjnego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie oraz ustawy z dnia 14.06.2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. 2024 poz. 928), zarządza się co następuje:

§ 1.

1. Wprowadza się *Procedurę dotyczącą **ZGŁASZANIA NARUSZEŃ PRAWA I ZASAD OCHRONY OSÓB DOKONUJĄCYCH ZGŁOSZEŃ NARUSZENIA PRAWA (SYGNALISTÓW)***
2. Procedura stanowi załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zobowiązuje się kierowników komórek organizacyjnych Szpitala do zapoznania podległych pracowników z Procedurą.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni.

§ 4.

Z dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia traci moc obowiązującą Zarządzenie 62/21 z dnia 8 grudnia 2021 w sprawie *Procedury dotyczącej ochrony osób dokonujących zgłoszeń naruszenia prawa (sygnalistów)*.

DYREKTOR
WOJEWÓDZKIEGO SZPITALA SPECJALISTYCZNEGO
w OLSZTYNIE
Irena Kierzkowska

Sekcja Kontroli Zarządczej
[Signature]
mgr *[Signature]*
Kierownik

Joanna Wrzecionkowska
radca prawny
[Signature]
18.09.24 r.

PROCEDURA DOTYCZĄCA ZGŁASZANIA NARUSZEŃ PRAWA I ZASAD OCHRONY OSÓB DOKONUJĄCYCH ZGŁOSZEŃ NARUSZENIA PRAWA (SYGNALISTÓW)

w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Olsztynie

§ 1.

[CEL PROCEDURY]

1. Procedura określa zasady i tryb zgłaszania przez Sygnalistów naruszeń prawa dotyczących:
 - a) zamówień publicznych,
 - b) usług,
 - c) zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
 - d) korupcji
 - e) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami,
 - f) bezpieczeństwa transportu,
 - g) ochrony środowiska,
 - h) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego,
 - i) bezpieczeństwa żywności,
 - j) zdrowia publicznego,
 - k) ochrony konsumentów,
 - l) ochrony prywatności i danych osobowych,
 - m) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych,
 - n) interesów finansowych Unii Europejskiej,
 - o) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych.
 - p) interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej,
 - q) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela- występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z ww. dziedzinami.
2. Przyjmowanie zgłoszeń naruszeń prawa jest elementem prawidłowego i bezpiecznego zarządzania i służy zwiększeniu efektywności wykrywania nieprawidłowości i podejmowania działań w celu ich eliminowania i ograniczania ryzyka na wszystkich poziomach organizacyjnych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Olsztynie.
3. Wdrożony system przyjmowania zgłoszeń umożliwia zgłaszanie nieprawidłowości za pośrednictwem specjalnych, łatwo dostępnych kanałów, w sposób zapewniający rzetelne i niezależne rozpoznanie Zgłoszenia oraz w sposób zapewniający ochronę przed działaniami o charakterze odwetowym, represyjnym, dyskryminacyjnym lub innym rodzajem niesprawiedliwego traktowania w związku z dokonaniem zgłoszeniem.
4. Procedury nie stosuje się do:
 - a) ochrony informacji niejawnych,
 - b) tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu,
 - c) w przypadku gdy naruszenie prawa godzi wyłącznie w prawa Zgłaszającego lub zgłoszenie naruszenia prawa następuje wyłącznie w indywidualnym interesie Zgłaszającego
 - d) zgłoszeń anonimowych

5. Każdy z Pracowników WSS w Olsztynie zobowiązany jest do zapoznania się z treścią Procedury.

§ 2.

[DEFINICJE]

Ilekróć w Procedurze jest mowa o:

1. Pracodawcy – rozumie się przez to Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie;
2. Dyrektor Szpitala – Dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie;
3. Procedura – rozumie się przez to niniejszą Procedurę dotyczącą przyjmowania zgłoszeń wewnętrznych oraz podejmowania działań następczych;
4. Naruszenie prawa – działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa;
5. Sygnaliście (dokonujący zgłoszenia) – rozumie się przez to osobę fizyczną, która dokonuje zgłoszenia o naruszeniu prawa w kontekście związanym z pracą, niezależnie od zajmowanego stanowiska, formy zatrudnienia czy współpracy, w tym m. in. pracownik, pracownik tymczasowy, osoba świadcząca pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej, stażysta, wolontariusz, praktykant.
6. Zgłoszeniu – rozumie się przez to informacje o naruszeniu prawa, dokonane za pośrednictwem przeznaczonych do tego kanałów komunikacji;
7. Osobie, której dotyczy Zgłoszenie – rozumie się przez to osobę wskazaną w Zgłoszeniu jako osobę, która dopuściła się naruszenia prawa;
8. Osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia- należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która pomaga sygnaliście w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona.
9. Osobie powiązanej z sygnalistą- należy przez to rozumieć osobę fizyczną która może doświadczyć działań odwetowych, w tym współpracownika lub osobę najbliższą sygnalisty w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.
10. Postępowaniu Wyjaśniającym – rozumie się przez to postępowanie prowadzone w związku ze złożonym Zgłoszeniem;
11. Kanale Zgłaszania – rozumie się przez to techniczne i organizacyjne rozwiązania umożliwiające dokonywanie Zgłoszenia,
12. Działaniu odwetowym – rozumie się przez to działania, które prowadzą do pogorszenia sytuacji Sygnalisty, wyrządzają mu krzywdę lub szkodę oraz zostały podjęte w związku z dokonaniem zgłoszeniem.

§ 3.

[DOKONYWANIE ZGŁOSZEŃ]

1. Komórką odpowiedzialną za przyjmowanie Zgłoszeń oraz sprawującą całościowy nadzór nad przyjmowaniem Zgłoszeń jest Sekcja Kontroli Zarządczej (zwanej dalej SKZ).
2. Zgłoszenie podlega ocenie formalnej w zakresie spełniania kryteriów określonych w § 1 pkt 1 niniejszej procedury. Ocena dokonywana jest przez SKZ i zatwierdzana przez Dyrektora Szpitala.
3. Zgłoszenia nie spełniające kryteriów nie są rozpatrywane.
4. Zgłoszenia spełniające kryteria są rozpatrywane przez SKZ

5. Gdy rozpatrzenie sprawy wymaga rozpoznania zagadnienia specjalistycznego mającego znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, Dyrektor może zaangażować osobę mającą wiedzę specjalistyczną w danej dziedzinie nauki, techniki itp. (tzw. eksperta). Osoby powołane otrzymają pisemne upoważnienie Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie.
6. Osoby upoważnione do rozpoznania zgłoszenia oraz osoby powołane w roli eksperta są obowiązane do zachowania tajemnicy w zakresie informacji i danych osobowych, które uzyskały w ramach przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń wewnętrznych, oraz podejmowania działań następczych, także po ustaniu stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, w ramach którego wykonywały tę pracę.
7. Pracownicy SKZ, co do których z treści zgłoszenia wynika, że mogą być w jakikolwiek sposób negatywnie zaangażowane w działanie lub zaniechanie stanowiące przedmiot Zgłoszenia nie mogą analizować takiego Zgłoszenia.
8. Sygnalista może dokonywać zgłoszeń za pośrednictwem następujących kanałów:
 - a) poczta elektroniczna – adres: zgloszenie@wss.olsztyn.pl
 - b) poczta tradycyjna – na adres: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, Sekcja Kontroli Zarządczej, 10-561 Olsztyn ul. Żołnierska 18 z dopiskiem *Zgłoszenie Sygnalisty*.
9. Składane Zgłoszenie powinno zawierać przejrzyste i pełne wyjaśnienie przedmiotu Zgłoszenia oraz powinno zawierać co najmniej następujące informacje:
 - datę oraz miejsce zaistnienia naruszenia prawa lub datę i miejsce pozyskania informacji o naruszeniu prawa,
 - opis konkretnej sytuacji lub okoliczności stwarzających możliwość wystąpienia naruszenia prawa,
 - wskazanie podmiotu, którego dotyczy Zgłoszenie,
 - wskazanie ewentualnych świadków naruszenia prawa,
 - wskazanie wszystkich dowodów i informacji, jakimi dysponuje Sygnalista, które mogą okazać się pomocne w procesie rozpatrywania Zgłoszenia,
 - wskazanie preferowanego sposobu kontaktu zwrotnego.
10. Zgłoszenie może być dokonane wyłącznie w dobrej wierze. Zakazuje się świadomego składania fałszywych Zgłoszeń.

§ 4.

[ANALIZA ZGŁOSZENIA, POSTĘPOWANIE WYJAŚNIAJĄCE]

1. Dostęp do kanałów Zgłaszania posiadają osoby odpowiedzialne za przyjmowanie Zgłoszeń.
2. SKZ przekazuje osobie dokonującej zgłoszenia informację zwrotną w terminie 7 dni od dnia otrzymania Zgłoszenia potwierdzającą przyjęcie Zgłoszenia poprzez wskazany przez niego kanał kontaktu zwrotnego, chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu. Zgłoszenia anonimowe nie podlegają rozpoznaniu.
3. SKZ może podjąć decyzję o odstąpieniu od przeprowadzenia Postępowania Wyjaśniającego w sytuacji gdy Zgłoszenie jest w oczywisty sposób nieprawdziwe lub niemożliwe jest uzyskanie informacji niezbędnych do prowadzenia Postępowania Wyjaśniającego.
4. Jeżeli Zgłoszenie pozwala na przeprowadzenie Postępowania Wyjaśniającego, następuje jego niezwłoczne wszczęcie.
5. SKZ rozpoznaje Zgłoszenie, podejmuje działania następcze, przekazuje informacje zwrotne bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 3 miesięcy

- od potwierdzenia przyjęcia Zgłoszenia lub w przypadku nieprzekazania potwierdzenia przyjęcia Zgłoszenia w terminie 3 miesięcy od upływu 7 dni od dokonania Zgłoszenia.
6. Działaniem następczym jest wszystko, co zmierza do weryfikacji zgłoszenia wewnętrznego i obejmuje m.in. dalszą komunikację z sygnalistą, występowanie o uzupełniające informacje/ propozycję spotkania, rozmowy wyjaśniające, zabezpieczenie danych informatycznych, analizę dostępnej dokumentacji, procedur wewnętrznych, rejestrów, przygotowanie raportu końcowego z działań wyjaśniających, przekazanie sygnaliście informacji zwrotnej, wdrożenie działań naprawczych.
 7. W ramach postępowania wyjaśniającego SKZ uprawniona do podejmowania działań następczych ma prawo, analizować wszystkie dokumenty i rejestry, w których znajdują się informacje pomocne do wyjaśnienia sprawy. W ramach postępowania podmiot wyjaśniający zgłoszenie ma prawo także okazywać dokumenty w trakcie spotkań ze współpracownikami i prosić o wyjaśnienia/informacje.
 8. Pracownicy zatrudnieni w podmiocie prawnym na podstawie umowy o pracę są z mocy prawa zobowiązani do udziału w postępowaniu wyjaśniającym.
 9. Po przeprowadzeniu Postępowania Wyjaśniającego SKZ podejmuje decyzję co do zasadności Zgłoszenia.
 10. W przypadku Zgłoszenia zasadnego, SKZ w porozumieniu z Dyrektorem Szpitala wydaje rekomendacje krótkofalowe o stosownych działaniach naprawczych lub dyscyplinujących w stosunku do osoby, która dokonała naruszenia prawa oraz rekomendacje długofalowe, których celem jest wyeliminowanie i zapobieganie tożsamym lub podobnym naruszeniom co opisane w Zgłoszeniu, w przyszłości.
 11. W przypadku negatywnej weryfikacji Zgłoszenia, SKZ przekazuje niezwłocznie Sygnaliście oraz osobie, której Zgłoszenie dotyczy informacje o dokonanym Zgłoszeniu oraz przeprowadzonej weryfikacji.

§ 5.

[ZAKAZ DZIAŁAŃ ODWETOWYCH]

1. Wprowadza się bezwzględny zakaz podejmowania działań odwetowych wobec Sygnalisty, który dokonał Zgłoszenia (zarówno wewnętrznego jak i zewnętrznego), a także ujawnienia publicznego.
2. Podejmowanie jakichkolwiek działań o charakterze represyjnym, dyskryminacyjnym lub innego rodzaju niesprawiedliwe traktowanie wobec Sygnalisty, będą traktowane jako naruszenie niniejszej Procedury i skutkuje odpowiedzialnością porządkową lub inną przewidzianą w kodeksie pracy wobec dokonującego działań odwetowych.
3. Niedopuszczalnym w stosunku do Sygnalisty jest podejmowanie działań odwetowych w szczególności:
 - odmowa nawiązania stosunku pracy lub zawarcia umowy cywilnoprawnej na wykonywanie pracy, świadczenie usług, dostawę towarów.
 - wypowiedzenie lub rozwiązanie bez wypowiedzenia stosunku pracy, lub umowy cywilnoprawnej na wykonywanie pracy, świadczenie usług, dostawę towarów.
 - niezawarcie umowy o pracę na czas określony po rozwiązaniu umowy o pracę na okres próbny,
 - niezawarcie kolejnej umowy o pracę na czas określony lub niezawarcie umowy o pracę na czas nieokreślony, po rozwiązaniu umowy o pracę na czas określony –

w sytuacji gdy pracownik miał uzasadnione oczekiwanie, że zostanie z nim zawarta taka umowa,

- obniżenie wynagrodzenia za pracę,
 - wstrzymanie awansu albo pominięcie przy awansowaniu,
 - pominięcie przy przyznawaniu innych niż wynagrodzenie świadczeń związanych z pracą,
 - przeniesienie pracownika na niższe stanowisko pracy, zawieszenie w wykonywaniu obowiązków pracowniczych lub służbowych,
 - przekazanie innemu pracownikowi dotychczasowych obowiązków pracowniczych,
 - niekorzystną zmianę miejsca wykonywania pracy lub rozkładu czasu pracy,
 - negatywna ocena wyników pracy lub negatywna opinia o pracy,
 - nałożenie lub zastosowanie środka dyscyplinarnego, w tym kary finansowej, lub środka o podobnym charakterze,
 - stosowanie przymusu, zastraszanie lub wykluczanie,
 - stosowanie mobbingu,
 - poddawanie dyskryminacji,
 - niekorzystne lub niesprawiedliwe traktowanie,
 - wstrzymanie udziału lub pominięcie przy typowaniu do udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe,
 - nieuzasadnione skierowanie na badanie lekarskie, w tym badania psychiatryczne, o ile przepisy odrębne przewidują możliwość skierowania pracownika na takie badanie,
 - działanie zmierzające do utrudnienia znalezienia w przyszłości zatrudnienia w danym sektorze lub branży na podstawie nieformalnego lub formalnego porozumienia sektorowego lub branżowego
 - spowodowanie straty finansowej, w tym gospodarczej, lub utraty dochodu,
 - wyrządzenie innej szkody niematerialnej, w tym naruszenie dóbr osobistych, w szczególności dobrego imienia sygnalisty.
4. Za niekorzystne traktowanie z powodu dokonania Zgłoszenia lub ujawnienia publicznego uważa się także groźbę lub próbę zastosowania środka określonego w ust. powyżej.
 5. Sygnalista, wobec którego dopuszczono się działań odwetowych, będzie miał prawo dochodzenia odszkodowania w wysokości nie niższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim roku lub prawo dochodzenia zadośćuczynienia.
 6. Za działania odwetowe wobec sygnalisty można narazić się na odpowiedzialność karną: „Kto podejmuje działania odwetowe wobec sygnalisty, osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia lub osoby powiązanej z sygnalistą, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Jeżeli sprawca tego czynu działa w sposób uporczywy, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”
 7. Zapisy § 5 ust 1-6 stosuje się odpowiednio do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej z sygnalistą.

§ 6.

[DANE OSOBOWE]

1. Zachowanie poufności ma na celu zagwarantowanie poczucia bezpieczeństwa Sygnaliście oraz minimalizację ryzyka wystąpienia działań odwetowych lub represyjnych. Sygnalista, który dokonał Zgłoszenia, a którego dane osobowe zostały w sposób nieuprawniony ujawnione, powinien niezwłocznie o zaistniałej sytuacji powiadomić SKZ. SKZ zobowiązana jest podjąć działania mające na celu ochronę Sygnalisty.
2. Tożsamość Sygnalisty, jak również wszystkie informacje umożliwiające jego identyfikację, nie będzie ujawniana podmiotom, których dotyczy Zgłoszenie, osobom trzecim ani innym pracownikom i współpracownikom podmiotu.
3. Tożsamość Sygnalisty, jak również inne informacje umożliwiające jego identyfikację mogą zostać ujawnione jedynie wtedy, gdy takie ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z powszechnie obowiązujących przepisów prawa w kontekście prowadzonych przez organy krajowe postępowań.
4. Tożsamość podmiotów, których dotyczy Zgłoszenie, podlega wymogom zachowania poufności w analogicznym zakresie, co tożsamość Sygnalisty.
5. Za ujawnienie tożsamości osób zgłaszających naruszenie, można narazić się na odpowiedzialność karną: „Kto wbrew przepisom ustawy ujawnia tożsamość sygnalisty, osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia lub osoby powiązanej z sygnalistą, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.”
6. Zapisy § 6 ust 1-5 stosuje się odpowiednio do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej z sygnalistą.

§ 7.

[REJESTR ZGŁOSZEŃ]

1. Każde Zgłoszenie podlega zarejestrowaniu w Rejestrze Zgłoszeń, niezależnie od dalszego przebiegu Postępowania Wyjaśniającego.
2. Za prowadzenie Rejestru Zgłoszeń odpowiada SKZ.
3. Rejestr Zgłoszeń zawiera co najmniej:
 - dane kontaktowe Sygnalisty,
 - wszystkie szczegółowe informacje posiadane na temat Zgłoszenia,
 - przebieg procesu analizy i rozpatrzenia Zgłoszenia,
 - osoby i organy biorące udział w procesie analizy i rozpatrzenia Zgłoszenia,
 - informacje o podjętych i zastosowanych działaniach następczych i zapobiegawczych.
4. Rejestr Zgłoszeń prowadzony jest z zachowaniem zasad poufności, a dokumenty i informacje zebrane w toku analizy oraz informacje dotyczących rozpatrzenia Zgłoszenia przechowywane są przez okres 3 lat od czasu zakończenia Postępowania Wyjaśniającego.

§ 8.

[INFORMACJE DOT. ZGŁOSZEŃ ZEWNĘTRZNYCH]

1. Zgłoszenie może w każdym przypadku nastąpić również do Rzecznika Praw Obywatelskich albo organu publicznego, organu centralnego oraz do instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej, z pominięciem procedury przewidzianej w niniejszym Procedurze, w szczególności gdy:

- Sygnalista ma uzasadnione podstawy by sądzić, że naruszenie prawa może stanowić bezpośrednie lub oczywiste zagrożenie dla interesu publicznego, w szczególności istnieje ryzyko nieodwracalnej szkody.
2. Zgłoszenie dokonane do organu publicznego lub organu centralnego z pominięciem Zgłoszenia wewnętrznego nie skutkuje pozbawieniem Sygnalisty ochrony gwarantowanej przepisami ustawy o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa.
 3. W przypadku gdy naruszeniu prawa można skutecznie zaradzić w ramach struktury organizacyjnej WSS w Olsztynie, zachęca się do korzystania w pierwszej kolejności z w/w procedury zgłoszeń wewnętrznych, w razie potrzeby i w uzasadnionych przypadkach pracodawca może zapewnić sygnaliście pomoc prawną lub psychologiczną.

§ 9.

[POSTANOWIENIA KOŃCOWE]

Procedura stanowi załącznik Nr 1 do Zarządzenia Wewnętrznego Nr 61./24 Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie.

DYREKTOR
WOJEWÓDZKIEGO SZPITALA SPECJALISTYCZNEGO
w OLSZTYNIE

Irena Kiełzkowska